

PETITA HISTÒRIA DE L'ASSOCIACIÓ DE PROFESSORS DE LES ESCOLES CRISTIANES DE CATALUNYA.

COM VA COMENÇAR

S'acabava el curs 84-85 i, un grup de professors de diversos centre adherits al Secretariat, ens vam plantejar la possibilitat d'associar-nos per tal de potenciar la nostra professió d'ensenyants. A l'octubre del 85 es va enviar a totes les escoles un full per tal que tothom qui estigués interessat en el projecte manifestés la seva adhesió. Al desembre es feien un seguit de reunions per tal d'exposar la idea a tothom i demanar la col·laboració de tots aquells qui estessin interessats.

LA COMISIÓ GESTORA

Als qui havien manifestat la seva intenció de participar se'ls va convocar a una reunió de treball, el febrer del 86, al col·legi de les Escolàpies del carrer Llúria. Durant tot un matí es va treballar per grups, d'allí va néixer una comissió gestora que s'encarregaria de redactar els Estatuts de la futura Associació. Aquest treball va durar fins al mes de maig.

L'ASSEMBLEA CONSTITUENT

El dia 10 de maig del 86, a la sala "Josep Mª de Segarra" del col·legi dels jesuïtes del carrer Casp, va tenir lloc l'assemblea constituent de l'ASSOCIACIÓ DE PROFESSORS DE L'ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA, APECC, durant la qual es van aprovar els estatuts de l'Associació i es va elegir la primera Junta Directiva i Provisional que va sortir de la candidatura que havia presentat la comissió gestora.

PARTICIPACIÓ EN EL CONSELL DEL SECRETARIAT DE L'ESCOLA CRISTIANA

Al setembre del 1986, amb el començament de curs, la Junta Directiva Provisional de l'APECC va participar en la reunió del Consell ampliat del Secretariat de les Escoles Cristianes de Catalunya. Aquest consell presideix el senyor Cardenal Jubany. En les sessions ordinàries d'aquest Consell hi participen quatre membres de l'APECC.

PRESENCIA INSTITUCIONALITZADA DE L'APECC EN EL CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA

El dia 23 d'octubre del 86 es va publicar el decret segons el qual es designaven els membres que havien de constituir el Consell Escolar de Catalunya. Entre els "professors dels nivells educatius no universitaris" hi figura el president de l'APECC, actualment Oriol Nogués i Carulla, que participa en

veu i vot en les decisions del consell i que forma part a més a més, de la Comissió Permanent de l'esmentat Consell.

ASSEMBLEA CONSTITUTIVA

El dia 20 de setembre del 86, i en la sala d'actes del Col·legi de Lestonnac va tenir lloc l'Assemblea Constitutiva de l'Associació. En aquesta Assemblea es va donar a conèixer la resolució del Servei d'Entitats Jurídiques i de Dret de la Conselleria de Justícia de la Generalitat segons la qual l'Associació APECC hi queda inscrita i els seus estatuts aprovats. El document anava dirigit al "senyor Oriol Nogués i d'altres" i firmat pel Director General d'Entitats Jurídiques i de Dret, en Miquel Belloch i Barceló, amb data del 28 de juliol del 1986.

QUATRE RATLLES

Per tal de poder tenir una comunicació periòdica entre tots els associats es va posar en marxa la publicació d'un full que el van batejar amb el nom de "Quatre ratlles". Amb aquest són tres els números publicats, el primer al desembre del 86 i el segon al mes de març i que es va dedicar a aclarir alguns punts relacionats amb els conflictes laborals de l'ensenyament que hi havia hagut feia poc.

L'APECC I ELS CONFLICTES DE GÈNER – FEBRER

A causa del retard en la firma dels convenis es va originar el previsible conflicte que afectava als professors de l'ensenyament privat. La Junta Directiva de l'APECC va donar conèixer el seu punt de vista a favor dels professors, amb una nota al diari Avui va publicar el dia 25 de gener. Durant aquells dies conflictius l'Associació estava atenta als aconteixements, i els problemes dels professors es van fer sent al Consell del Secretariat, que va publicar una nota a la premsa donant suport a les justes reivindicacions dels professors.

ESTATUTS DEFINITIVUS

Va ser necessari fer algunes correccions de caràcter tècnic als estatuts abans de ser aprovats definitivament per l'autoritat corresponent. El text va ser reeditat i es va enviar un exemplar a cada soci i a cada una de les escoles adherides al Secretariat.

DELEGACIONS TERRITORIALS

En les reunions preparatòries a la constitució de l'APECC es va parlar de les diferents problemàtiques dels professors en les distintes comarques. Ara ja es treballa en la formació de Delegacions territorials a Lleida i a Tortosa, de moment, i és d'esperar que cada comarca amb un número suficient de socis tingui la seva pròpia Delegació, que pugui actuar amb autonomia per a estudiar els problemes propis dels professors de la comarca.

ECA/2000

La Junta Directiva el dia 26 de març de 1987 va aprovar per unanimitat autoritzar la firma i l'adhesió de l'APECC a "l'Agrupació de les Escoles de Catalunya per al 2000", ECA/2000

Quatre ratlles nº 3

CULPABLE: EL MESTRE

D'un temps ençà comencen a sovintejar els recursos judicials per causa de perjudicis, lesions o accidents soferts per alumnes en horari escolar o en moments en que es trobaven sota la responsabilitat del professor.

Però darrerament, el cas del Sr. Josep Rovira , director de l'escola pública de Bagà, ha commocionat els ànims dels mestres. El Sr. Rovira ha estat condemnat a pagar tres milions de pessetes per danys i perjudicis als pares d'un nen que es va lesionar l'ull mentre jugava al pati del col·legi, fora de l'horari escolar, i en el moment que recollia una pilota que li havia caigut en un carreró annex al pati.

No es tracta de discutir si la sentència és justa o no, ja que s'ha presentat recurs, i en el seu moment els tribunals decidiran.

Tot i que la responsabilitat subsidiària recaigui en l'Administració de l'Ensenyament, tot i que sembla que cal considerar injust el veredict (segons han fet saber els mestres del Berguedà), el fet més punyent és la facilitat amb què es pot actuar contra un mestre en els múltiples casos amb que hom es troba cada dia a l'escola. Com que actuar contra el Ministeri o contra una Entitat Titular és molt més complicat, s'actua contra qui està en una situació més feble, segons les disposicions legals.

I llavors el mestre passa un calvari de neguits, pressions, opinions i un llarg temps d'angúnies que li deixen l'ànim desmoralitzat.

Encara que l'escola privada tinguem assegurances que ens paguin els possibles perjudicis causats, ni que sigui involuntàriament, als alumnes, cal demanar la revisió legal que doni al mestre un altre tipus de seguretat personal i professional enfront de tot això.

Si no, a veure qui serà el valent que s'aventura a fer cap activitat escolar amb un mínim de risc, i amb el temor a un accident que deixa el mestre retratat com un mal professional. La qüestió és greu.

L'APECC veu amb preocupació aquest tipus de situació, que ja està portant l'inquietud a molts mestres, que es pregunten si val la pena afrontar el risc de sortides, visites extraescolars, colònies, menjadors, laboratoris, etc. On anirà a parar la qualitat pedagògica, si prescindim de totes aquestes activitats? Però si les fem tal com ara es troba la legislació, hem de treballar amb l'ai al cor durant tota la jornada escolar?

El dilema l'han de resoldre, i aviat, els responsables de l'Administració en les seves diferents vertents. Tornem a dir-ho: el fet és greu. L'APECC vol donar uns mots d'ànim i suport als companys mestres del Berguedà, i en particular al Sr. Rovira.

Oriol Nogués i Carulla
Quatre ratlles nº 3

DISCIPLINA

“Si se pregunta a un profesor novel cuál es su principal preocupación, muy probablemente nos responderá que el mantenimiento de la disciplina en el aula”. Con estas palabras empezaba un artículo que, no hace mucho, publicaba en La Vanguardia el Catedrático de Pedagogía Jaume Sarranova. Sin pretender, ni mucho menos, que “cualquier tiempo pasado fue mejor”, es cierto que en épocas pasadas se aceptaba como normal que la disciplina, el silencio, el bien hablar, la limpieza y el orden y los ejercicios escritos bien presentados, etc., era algo necesario en la labor docente.

Pero fueron pasando los años y nuevos vientos fueron cambiando las cosas. Así por ejemplo, los anticuados y ñoños saludos al “Señor Profesor” fueron sustituidos por el campechanote “hola Profe”. El agobiante silencio en las aulas se cambió por el estimulante y liberador berrido. Las humillantes filas ordenadas por escaleras y pasillos colegiales se transformaron en estampidas de rebaños arrolladores. El servil modo de hablar que algunos osaban tildar de respetuoso y comedido dio paso a las sonoridades lingüísticas que caracterizaron el recio lenguaje de los carreteros de antaño.

A los limpios uniformes y a las camisas encorbatadas les sucedieron las sobadas lonas y las colgantes guedejas que ya llevaban en sus establos los vaqueros de USA. Los ejercicios escritos limpios y claros, con caligrafía de plumilla, tan arcaicos e inútiles, se transformaron en escritos que, a veces, hay que descifrar como si de documentos paleográficos se tratase.

Cambiaban las cosa, si, y parecía que hasta se evitaba la palabra “disciplina” como si fuese algo que había que olvidar. En esto de la disciplina hubo un cierto despiste y queriendo corregir abusos se suprimieron muchos buenos usos a los que se va volviendo poco a poco porque no hay más remedio. Y uno lee con cierto alivio que un Catedrático de Pedagogía diga, en 1986, cosas como éstas:

- “Hay un equivocado concepto de libertad”.
- “La disciplina personal es la base del proceso educativo”.
- “El mantenimiento de un ambiente de silencio es necesario para que todos los alumnos puedan trabajar”.
- “La disciplina en el aula es la resultante de la autodisciplina de cada alumno.

- El colectivo de alumnos adopta sus comportamientos dependiendo en gran medida del propio profesor”.
- “Cuando existe una situación de disciplina generalizada en el grupo discente la responsabilidad corresponde al profesor”.

Puede que alguien al terminar de leer estas cortas líneas exclame: ”¡Vaya! Un nostálgico del pasado. “Bien está si sólo dicen eso...”

Luis Valencia Pineda
Quatre ratlles nº 1

ELS PROFESSORS TENIM RAÓ O NO?

Encara que sembli estrany, entre alguns membres de les Titularitats i comunitats religioses, ha caigut força malament l'escrit de suport al professorat que el Consell de l'Escola Cristiana va creure convenient de redactar i fer publicar, a petició de l'APECC, a la darrera reunió del 14 de febrer. Cal dir també que, en canvi, en altres comunitats religioses s'ha donat suport decidit al professorat. Els ho agraiem de tot cor. Sincerament, a l'APECC vol aportar alguns arguments de reflexió.

- Els professors tenim raó, o no, de queixar-nos i defensar els nostres drets, després de 14 mesos d'esperar una solució del conveni?

- La vaga és un dret del treballador, l'exercici del qual comporta molèsties i perjudicis a uns tercers. Però això passa amb totes les vagues, no sols amb els professors. Nosaltres lamentem aquests perjudicis, però creiem que hauria estat millor que aquestes persones que ara ens regategen aquest dret, haguessin fet, abans, alguna cosa per arreglar la situació laboral, i fer innecessària la vaga.

- La doctrina social de l'Església (no creiem que calgui detallar) reconeix clarament aquest dret, i fins i tot l'estimula directament en alguns casos, com amb el sindicat SOLIDARNOSC a Polònia. És que hi pot haver dues mesures a l'hora de jutjar una actuació? O és que hi ha llocs i treballadors d'inferior categoria, que no poden exercir lliurement els seus drets? O és que existeix encara un tàcit subconscient que porta a considerar el professor de l'escola religiosa com una persona que ha de treballar, callar, i agafar el que se li vulgui donar i prou? Això darrer ja seria molt greu, i si algú, religiós o seglar, pensa així, que revisi la seva consciència cristiana, o simplement es llegeixi els drets de l'home.

- Entenem que demanar l'equiparació amb el professorat de l'escola estatal és un benefici per a tota l'escola, ja que asseguraria l'estabilitat dels claustres de professors, evitaria les fugues cap a l'estatal més ben situat, donaria un horitzó professional més segur al professor i a l'escola, acabaria amb la injusta dicotomia actual escola pública- escola privada, asseguraria igualtat de tracte davant la mateixa feina (un dret constitucional), i en conjunt seria en benefici per a tots.

- Les persones que representen, o diuen representar, les institucions religioses a la taula negociadora dels convenis, estan fent un mal servei a la imatge de l'escola cristiana, i a l'actitud responsable de justícia, envers el seu professorat, com correspondria esperar.

Per tant, en comptes de dirigir les queixes contra els professors, valdria més adreçar l'esforç cap a escollir uns representants negociadors dignes d'aquest nom i de l'ètica cristiana.

- També volem dir que la nota del Consell ha estat ben rebuda pel Professorat, que albira una esperança de canvi de mentalitat en el tracte envers nosaltres les professors, enfront de la postura retrògrada i curta de vista que mantenen certs grups ultraconservadors. Aquests darrers, volen un professorat ben tractat, i content, o no? Volen assajar de veritat la construcció de comunitats educatives, o tan sols ho diuen per a quedar bé? Volen ser justos, o no? Que es defineixin.

- L'APECC vol dir ben clar que, sempre que ens toqui, defensarem la nostra escola, en tot el que sigui just i defensable, però a condició que quan calgui es defensi els professors. No admitem de cap manera que quan arriba l'hora d'actuar amb fermesa defensant els professors, a alguns s'els arronsi el melic. Això no! "O tots frares o tots lladres", com diu la dita.

En la mateixa línia, denunciem l'actitud de certs directors que amaguen sistemàticament els escrits i les comunicacions trameses per l'APECC o pel Secretariat, quan es demana que s'informi als professors. Por? Covardia? Ganes d'entrebançar?. En definitiva una forma de fer impròpia de qui es diu educador. Però tranquils, que de totes formes tirarem endavant! Si algú no sap llegir els senyals dels temps, per ell va el pollastre! I a molts religiosos que esteu al nostre costat amb respecte i esperit de servei, una abraçada dels molts professors que us volem fer costat.

Quatre ratlles nº 2

LA FEINA BEN FETA

"... i els llibres tan llegits la vella confiança
seran verges i dolços com els bons moscatells
que es mengen cap al tard i ens omplen d'esperança
com si ni el món ni els homes fossin un any més vells."

En començar un nou curs, aquest fragment poètic d'en Màrius Torres sembla fet a mida per aquesta modesta salutació que, en nom de la Junta Directiva i com a President de l'APECC, us adreço a tots vosaltres, companyes i companys professors.

Permeteu-me que us animi a seguir creient en l'eficàcia educadora de la feina ben feta. I a creure-hi amb il·lusió. –fins i tot en mig de les realitats de cada dia, a voltes decebedores -, com si el futur de les noies i els nois, dels joves, depengués d'aquesta nostra joventut d'esperit. Mirem de no ser, simplement, un any més vells, sinó més aviat intentem de fer present la vella confiança en l'educació i en l'educador. Ser tothora llevat d'esperança en mig dels alumnes que esperem que nosaltres un testimoni i un camí.

L'APECC cal que també sigui això: la senzilla resposta a la diària lliçó educadora de la feina ben fet, “com si ni el món ni els homes fossin un any més vells.”

Que els anys i les dificultats del món de l'educació no ens cremin ni ens facin uns vells d'esperit!

I com diu aquella cançó que a vegades cantem amb els joves, desitgem-nos tots plegats, sense rutines, un bon curs 1987-88, tot dient: tinc una llum al cor, que vull deixar brillar...”

Amb tota cordialitat, Oriol Nogués
Quatre ratlles nº4